

ในสามบทต่อไปนี้จะได้ศึกษาเรื่องประกันแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นการรับรองโดยบุคคลเองหรือโดยบุคคลนำทรัพย์ของตนมารับรองกับเจ้าหนี้ว่า หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ให้เจ้าหนี้บังคับชำระหนี้จากบุคคลผู้รับรองนั้นหรือ จากทรัพย์สินของบุคคลผู้นำทรัพย์มารับรองไว้ได้

เราสามารถจำแนกประกันแห่งหนึ่งออกได้ 2 ประเภทคือ ประกันด้วยบุคคลซึ่งมีชื่อตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่า คำประกันอันได้จัดไว้เป็นบทที่ 14 และประกันด้วยทรัพย์ซึ่งมีชื่อตามกฎหมายว่า จำนำ และจำนำ ดังจะจัดไว้เป็นบทที่ 15 และ 16 ตามลำดับ

1. สาระสำคัญเบื้องต้นของ "คำประกัน"

มาตรา 680 ได้บัญญัติให้ความหมายของคำว่าคำประกันว่า

"อันว่าคำประกันนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้คำประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้นั้น"

อนึ่ง สัญญาคำประกันนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ลงลายมือชื่อผู้คำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหากได้ไม่"

จากกฎหมายนี้เรามาตรแยกแยะสาระสำคัญเบื้องต้นได้ดังนี้

1) สัญญาคำประกันเป็นสัญญาระหว่างเจ้าหนี้กับผู้คำประกัน

กฎหมายให้สิทธิแก่เจ้าหนี้กับผู้ค้ำประกันในการทำสัญญาค้ำประกันโดยไม่ได้คำนึงถึงตัวลูกหนี้เลย แม้ลูกหนี้ไม่ได้รู้เห็นข้อความใดมีผลถึงสัญญาค้ำประกันแต่อย่างใด

ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลภายนอก หมายถึง ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ เมื่อทำสัญญากับเจ้าหนี้ด้วยวัตถุประสงค์ตามกฎหมายแล้ว ก็จะได้ชื่อว่า ผู้ค้ำประกัน ในหนี้รายเดียวกันอาจมีบุคคลหลายคนเป็นผู้ค้ำประกันก็ได้ตาม มาตรา 682

วรรค 2

"ถ้าบุคคลหลายคนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้รายเดียวกัน ให้รู้ ท่านว่า ผู้ค้ำประกันเหล่านี้มีความรับผิดชอบย่างลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับค้ำประกันร่วมกัน"

จะเห็นได้ว่าตามกฎหมาย แม้ผู้ค้ำประกันเหล่านี้จะไม่ได้ค้ำประกันร่วมกัน ใน คราวเดียวกัน ก็ถือว่าเป็นกรณีตามมาตรา 682 วรรค 2 ซึ่งมีความสำคัญอยู่ที่ให้ผู้ค้ำประกันทั้งหลายนั้นมีความรับผิดชอบย่างลูกหนี้ร่วมกันอันได้มีบทบัญญัติไว้แล้ว ในบรรพ 2 หมวด 3 ที่ว่าด้วยลูกหนี้และเจ้าหนี้หลายคน ตัวอย่างเช่น ก. เป็นหนี้ ข. 1500 บาท มี ค. ง. จ. เป็นผู้ค้ำประกันหนี้รายนี้โดยเข้าค้ำประกันไม่พร้อมกัน ดังนี้ หาก ค. ชำระหนี้ให้ ข. ไป 1500 บาท นอกจาก ค. สามารถได้เบี้ยจาก ก. ลูกหนี้แล้ว ค. ยังสามารถได้เบี้ยจาก ง. และ จ. ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ยังอาจมีกรณีที่มี ผู้รับเรือน เข้าเป็นประกันของผู้ค้ำประกันอีกชั้นหนึ่งก็ได้ โดยผู้รับเรือนทำสัญญากับเจ้าหนี้ว่าหากผู้ค้ำประกันไม่ชำระหนี้ตน ขินยอมชำระแทน ตามมาตรา 682 วรรค 1 "ท่านว่าบุคคลจะยอมเข้าเป็นผู้รับเรือน ก็คือเป็นประกันของผู้ค้ำประกันอีกชั้นหนึ่ง ก็เป็นได้"

2) สัญญาค้ำประกันมีวัตถุประสงค์เพื่อประกันหนี้

สัญญาค้ำประกันที่ทำขึ้นระหว่างผู้ค้ำประกันกับเจ้าหนี้มีวัตถุประสงค์ว่า ผู้ค้ำประกันสมัครใจผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระสิ่งที่จะต้องพิจารณาต่อไปนี้ คือ

(1) ลักษณะของหนี้ที่ประกัน

มาตรา 681 "อันค้ำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนี้อันสมบูรณ์ หนี้ในอนาคตหรือหนี้เมื่อตนใน จะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนี้นั้นอาจเป็นผลได้จริง ก็ประกันได้"

หนี้อันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้พระพาราด้วยความสำคัญพิเศษหรือเพราเป็นผู้ไว้ความสามารถนั้น ก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญพิเศษหรือความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน"

จากบทมาตราดังกล่าว เราสามารถจำแนกหนี้ที่ประกันได้ 4 ประเภท

คือ

ก. หนี้อันสมบูรณ์ หมายถึง หนี้ที่สามารถบังคับได้ตามกฎหมาย การที่จะรู้ได้ว่าหนี้รายใดบังคับได้ตามกฎหมายหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ว่าด้วยบ่อกกิจแห่งหนี้ 5 ประการคือ สัญญา ละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ และหนี้ที่เกิดตามกฎหมายอื่น ๆ นอกเหนือจากประมวลแพ่งและพาณิชย์ เช่น หนี้ค่าภัยอากรณประมวลรัษฎากร

ข. หนี้ในอนาคต หมายถึง ในขณะที่มีการค้ำประกัน หนี้ยังไม่เกิดขึ้น แต่กฎหมาย ก็ยกเว้นให้ค้ำประกันได้ เช่น ก. จะรับ ข. เจ้าทำงานกับตนต่อเมื่อ มีผู้ค้ำประกันเพื่อไว้ว่าหา ก. ทำงานไปแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่ ก. และ ข. ไม่ชำระหนี้นั้น ก. สามารถเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทนได้

ค. หนึ่งเงื่อนไข ป.พ.พ. ได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ในมาตรา 182 ถึง 190 ซึ่งสามารถยกเว้นโดยสรุปได้ว่าเงื่อนไขมี 2 ประการ ประการแรกคือ เงื่อนไขบังคับก่อน ซึ่งหากเงื่อนนั้นสำเร็จจะทำให้หันติกรรมเป็นผลและอาจก่อให้เกิดหนี้ได้ และประการที่สอง คือเงื่อนไขบังคับหลัง ซึ่งหากเงื่อนไขนั้นสำเร็จจะทำให้หันติกรรมนั้นสิ้นผล และอาจก่อให้เกิดหนี้ได้เช่นกัน

จ. หนึ่งอันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้ เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือ เพราะเป็นผู้รักความสามารถ ความสำคัญผิดในมาตรา นี้เป็นความสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สิน ตามมาตรา 157 ซึ่งทำให้การแสดงเจตนาเป็นโมฆะ และการเป็นผู้รักความสามารถก็ทำให้หันติกรรมเป็นโมฆะตามมาตรา 153 เช่นเดียวกัน ดังนั้นสัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้ในการนี้คือ สัญญาที่ลูกบอกล้างแล้ว เป็นโมฆะมาแต่เริ่มแรก สัญญาซึ่งนี้ อาจก่อให้เกิดค่าเสียหายที่ต้องชดใช้ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นหนี้อย่างหนึ่ง หนี้นี้ผู้ค้าประกันไม่ได้ค้าประกัน เดิมผู้ค้าประกันมุ่งค้าประกันหนี้อันเกิดแต่สัญญาซึ่งผูกพันลูกหนี้ โดยหลักแล้วผู้ค้าประกันไม่ต้องรับผิดในหนี้ที่ตนไม่ได้ค้าประกัน แต่กฎหมายมาตราหนึ่งบัญญัติยกเว้นไว้ว่า หากผู้ค้าประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไว้ความสามารถในขณะเข้าทำสัญญาค้าประกันผู้ค้าประกันต้องรับผิด

(2) ผู้ค้าประกันต้องรับผิดเพื่อหนี้อะไรบ้าง

มาตรา 683 "อันค้าประกันอย่างไม่มีจำกัดนี้ย่อมคุ้มครองคนเบี้ย และค่าสินใหม่ทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นด้วย"

มาตรา 684 "ผู้ค้าประกันย่อมรับผิดเพื่อค่าฤชาธรรมเนียมความซึ่งลูกหนี้ต้องใช้ให้แก่เจ้าหนี้ แต่ถ้าโจทก์ฟ้องคดีโดยมิได้เรียกผู้ค้าประกันชำระหนี้นั้น ก่อนใช้ร ท่านว่าผู้ค้าประกันหาต้องรับผิดเพื่อใช้ค่าฤชาธรรมเนียมเช่นนั้นไม่"

มาตรา 685 "ถ้าเมื่อบังคับตามสัญญาคำประกันนั้น ผู้ค้ำประกันไม่ชำระหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินใหม่หมาดแทน และอุปกรณ์ด้วย ให้รัฐหนี้ยังเหลืออยู่เท่าได ท่านว่าลูกหนี้ยังคงรับผิดชอบเดือนนี้ในส่วนที่เหลือนั้น"

จาก 3 มาตรา ข้างต้น เราสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

ก. กรณีจำากัดความรับผิด หากผู้ค้ำประกันได้ทำสัญญาโดยระบุไว้ในสัญญาว่าตนจะรับผิดโดยจำากัดจำนวนเงินและจำนวนเวลาได้ ก็ต้องเป็นไปตามข้อตกลงในสัญญา เช่น หนี้มีจำนวน 10,000 บาท ผู้ค้ำประกันทำสัญญาว่า จะรับผิดชอบให้เพียง 5,000 บาท ผู้ค้ำประกันก็ไม่ต้องรับผิดในอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น หรือ ผู้ค้ำประกันทำสัญญาว่า จะรับผิดในความเสียหายที่ลูกหนี้อาจก่อให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยจำากัดวงเงินไว้เพียง 100,000 บาท และจะรับผิดเฉพาะความเสียหายที่จะเกิดขึ้นภายในเวลา 5 ปี นับแต่วันทำสัญญา แม้ว่า 3 ปีต่อมาความเสียหายสูงขึ้น 1 ล้านบาท ผู้ค้ำประกันก็ไม่ต้องรับผิดในส่วนที่เกินวงเงินที่ตนจำากัดไว้ และหากความเสียหายเกิดขึ้นในปีที่ 6 นับแต่วันทำสัญญา เช่นนี้ผู้ค้ำประกันก็ไม่ต้องรับผิดเลย

ข. กรณีไม่จำากัดความรับผิด นอกจากผู้ค้ำประกันต้องรับผิดในหนี้ที่ตนค้ำประกันไว้แล้วยังต้องรับผิดในดอกเบี้ย ค่าสินใหม่หมาดแทน ตลอดจนค่าภาระติด พันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้ด้วย

นอกจากผู้ค้ำประกันต้องรับผิดใน 2 กรณีข้างต้นแล้ว ยังต้องรับผิดเพื่อค่าฤชาธรรมเนียมความซึ่งลูกหนี้จะต้องใช้ให้แก่เจ้าหนี้ แต่ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ฟ้องคดีโดยมิได้เรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ให้ก่อน กรณีเช่นนี้ กฎหมายยกเว้นให้ว่า ผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิดเพื่อใช้ค่าฤชาธรรมเนียมนั้น

และเมื่อเจ้าหนี้บังคับชำระหนี้จากผู้ค้ำประกันแล้ว ผู้ค้ำประกันไม่ชำระทั้งหมด ลูกหนี้ยังคงต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ในส่วนที่เหลือ

3) สัญญาค้ำประกันเป็นสัญญาที่ไม่ต้องทำตามแบบ

จากกฎหมาย 680 วรรค 2 จะเห็นได้ว่า ก่อนจะฟ้องร้องให้บังคับผู้ค้ำประกัน ปฏิบัติตามสัญญาต้องมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างโดยย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน แสดงว่าสัญญาค้ำประกันเป็นสัญญาที่ไม่ต้องทำตามแบบเพราการที่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันไม่ใช่แบบของสัญญา โดยหลักกฎหมายแล้วแบบของสัญญามี 3 แบบคือ ส่งมอบ ทำเป็นหนังสือ และทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งหากไม่ได้ทำตามแบบแล้วจะทำให้สัญญาตกเป็นโมฆะตาม มาตรา 152

2. ผลของสัญญาค้ำประกันก่อนการชำระหนี้

1) สิทธิของเจ้าหนี้ในการเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้

มาตรา 686 "ลูกหนี้ผิดนัดลงเมื่อใด ท่านว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้แต่นั้น"

มาตรา 687 "ผู้ค้ำประกันไม่จำต้องชำระหนี้ก่อนถึงเวลากำหนดที่จะชำระ แม้ถึงว่าลูกหนี้จะไม่อาจถือเอาซึ่งประโยชน์แห่งเงื่อนเวลาเริ่มต้นหรือเวลาสุดสิ้นได้ต่อไปแล้ว"

หลักในการพิจารณาว่าลูกหนี้ผิดนัดหรือไม่ จะต้องย้อนไปคุณบทบัญชีด้วย ป.พ.พ. ตั้งแต่มาตรา 203 ถึง 206 ซึ่งพอสรุปได้ว่า ถ้าเป็นหนี้ที่มีกำหนดชำระแน่นอนตามวันแห่งปฏิทิน หากลูกหนี้ไม่ชำระตามกำหนด ก็ได้ชื่อว่า ผิดนัด

หากเป็นกรณีที่ไม่มีกำหนดชำระแน่นอน ก็ต้องมีการเตือนจากฝ่ายเจ้าหนี้ก่อน และหากลูกหนี้ยังไม่ชำระ ลูกหนี้ได้ขอว่าผิดนัดเพราเราเตือนแล้ว แต่ถ้าเป็นหนี้ยังเกิดแต่บุคละเมิด ลูกหนี้ได้ขอว่าผิดนัดมาแต่เวลาที่ทำละเมิด

เมื่อลูกหนี้ผิดนัดแล้ว เจ้าหนี้สามารถเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทนได้

มิหนายกรณีที่ลูกหนี้ต้องชำระหนี้ก่อนถึงเวลากำหนดที่จะต้องชำระ เพราะลูกหนี้ไม่อาจถือเอาซึ่งประโยชน์แห่งเงื่อนเวลาเริ่มต้นหรือเวลาสุดสัปดาห์ได้ต่อไป ซึ่ง มาตรา 193 บัญญัติไว้ดังต่อไปนี้ คือ

- (1) ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิพากษารักษาเด็ดขาดตามกฎหมาย ว่าด้วยล้มละลาย
- (2) ลูกหนี้ไม่ให้ประกันในเมื่อจำต้องให้
- (3) ลูกหนี้ได้ทำลายหรือทำให้ลดน้อยลงอย่างชั่งประกันอันได้ให้ไว
- (4) ลูกหนี้นำทรัพย์สินของบุคคลอื่นมาให้เป็นประกันโดยเจ้าของทรัพย์สินนั้นไม่ได้ขึ้นยอมด้วย

การที่ลูกหนี้จะต้องชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดคงกล่าว มีผลเฉพาะตัวลูกหนี้เท่านั้น ส่วนผู้ค้ำประกันยังคงถือเอาซึ่งประโยชน์แห่งเงื่อนเวลาได้ คือไม่ต้องชำระหนี้ก่อนถึงเวลากำหนดที่จะชำระ

2) สิทธิของผู้ค้ำประกันในการประกันเวลา

มาตรา 688 "เมื่อเจ้าหนี้ทางให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันจะขอให้เรียกลูกหนี้ชำระก่อนก็ได้ เว้นแต่ลูกหนี้จะถูกศาลมีพากษาให้เป็นคนล้มละลายเสียแล้ว หรือไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ไปอยู่แห่งใดในพระราชอาณาเขต"

มาตรา 689 "ถึงแม้จะได้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าวมาในมาตราก่อนนั้นแล้วก็ตาม ถ้าผู้ค้ำประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้นั้นมีทางที่จะชำระหนี้ได้ และการที่จะบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้นั้นจะไม่เป็นการยากไร้ ท่านว่าเจ้านี้จะต้องบังคับการชำระหนี้รษานี้ออกจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน"

มาตรา 690 "ถ้าเจ้านี้มีทรัพย์ของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกันไว้ เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอ ท่านว่าเจ้านี้จะต้องให้ชำระหนี้ออกจากทรัพย์ซึ่งเป็นประกันนั้นก่อน"

มาตรา 691 "ถ้าผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบกับลูกหนี้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อนไม่มีสิทธิ์ดังกล่าวไว้ในมาตรา 688, 689 และ 690"

(1) กรณีตาม มาตรา 688 เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ทำให้เจ้านี้มีสิทธิ์เรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตาม มาตรา 686 ผู้ค้ำประกันสามารถขอให้เรียกให้ลูกหนี้ชำระก่อนได้ เพราะในกรณีที่หนี้มีกำหนดชำระແน່ນອນและลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดไปโดยอัตโนมัติ เพราะตนไม่ชำระหนี้ตามกำหนด อาจเป็นเพราะลูกหนี้หลงลืม หรือติดต่อเจ้านี้ไม่ได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ค้ำประกันสามารถขอให้เจ้านี้ไปติดต่อลูกหนี้ให้ได้เสียก่อนจะได้ทางตามให้ชำระหนี้หากลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ เรื่องเกี่ยดลิงโดยผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับภาระหนี้

แต่ก็มีข้อยกเว้นไว้ว่าหากลูกหนี้เป็นคนล้มละลายหรือไม่รู้ว่าลูกหนี้ไปอยู่แห่งหนึ่งหนึ่งใด อันเป็นเรื่องที่จะขอให้ลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้ กฎหมาย คือไม่ให้สิทธิแก่ผู้ค้ำประกันในการขอให้เจ้านี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระก่อน

(2) กรณีตาม มาตรา 689 เป็นกรณีสืบเนื่องจากกฎหมาย 688 กล่าวคือ เมื่อเจ้านี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามกำหนดของผู้ค้ำประกันและลูกหนี้ก็ยังไม่ชำระเจ้านี้จึงกลับมาเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้อีก ผู้ค้ำประกันยังมีสิทธิที่จะยังไม่ชำระหนี้ หากสามารถพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้นั้นมีทางจะชำระหนี้ได้ และการที่จะ

บังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้นั้นจะไม่เป็นการยาก เจ้าหนี้ก็ต้องไปบังคับจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน

(3) กรณีตาม มาตรา 890 ในกรณีผู้ค้ำประกันรู้ว่า เจ้าหนี้มิทรัพย์ของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน ก็สามารถร้องขอให้เจ้าหนี้ยังคืนการชำระหนี้ออกจากทรัพย์ซึ่งเป็นประกันนั้นก่อน เช่น ก. ยืมเงินจาก ข. 100,000 บาท ก. ได้ทำงานที่คืน 1 แปลง ราคา 50,000 บาท ไว้เป็นประกันหนึ่ง และยังมี ค. เป็นผู้ค้ำประกันหนึ่งรายนี้ เมื่อ ข. มาทางให้ ค. ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ หาก ค. ไม่ต้องการชำระก็สามารถร้องขอให้เจ้าหนี้บังคับชำระหนี้จากที่คืนของ ก. โดยการบังคับจำนำของก่อนได้

ทั้งสามกรณีดังกล่าว ผู้ค้ำประกันจะไม่สามารถนำมาใช้ได้เลยหากผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ โดยการที่ผู้ค้ำประกันทำสัญญาต่อเจ้าหนี้ได้ว่าจะไม่ใช้สิทธิเหล่านั้น หรือระบุในสัญญาว่า ผู้ค้ำประกันยินดีรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ ในกรณีนี้มิได้หมายความว่า ผู้ค้ำประกันเป็นลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ตามมาตรา 291 ผู้ค้ำประกันยังคงเป็นผู้ค้ำประกันซึ่งกระทำการไปเพื่อประโยชน์ของลูกหนี้

3) ผลของสัญญาค้ำประกันในเรื่องอายุความ

ป.พ.พ. มาตรา 692 "อายุความสะสมดุลเดือนเป็นโทยแก่ลูกหนี้นั้นย่อนเป็นโทยแก่ผู้ค้ำประกันด้วย"

อายุความของสิทธิเรียกร้องตามสัญญาค้ำประกันนั้น ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ จึงต้องถือว่ามีกำหนดสิบปีตามหลักกฎหมาย ในมาตรา 193/30

การที่กฎหมายบัญญัติไว้ใน มาตรา 692 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเราจะต้องคำนึงในเรื่องอายุความนี้ว่า มีอายุความ 2 ประเภท ประเภทแรกคือ อายุความของ

สิทธิเรียกร้องในหนี้ที่ประกันและประการที่ 2 คืออาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องตามสัญญาค้ำประกันซึ่งมีหลักกฎหมาย มาตรา 193/26 ที่บัญญัติว่าหากอาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นประชานาคอาชญากรรม ให้สิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นอุปกรณ์นั้นจะยังไม่ครบกำหนดก็ตาม ในกรณีนี้เราจำกหมาย มาตรา นี้มาปรับให้ว่า อาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องในหนี้ที่ประกัน คือ อาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นประชานาคซึ่งอาจจะมีกำหนด 1 ปี 2 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี แล้วแต่ลักษณะของสิทธิเรียกร้องนั้น ส่วนอาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องตามสัญญาค้ำประกันก็คือ อาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นอุปกรณ์ซึ่งมีกำหนด 10 ปี กัญหมาย บัญญัติให้อาชญากรรมประเภทที่ 2 ซึ่งกับอาชญากรรมประเภทแรก กล่าวอย่างง่าย ๆ คือ จะบังคับชำระหนี้จากผู้ค้ำประกันได้นั้นต้องคุณเสียก่อนว่า อาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องในหนี้ที่ประกันยังไม่ขาด อายุพิจารณาเฉพาะอาชญากรรมของสิทธิเรียกร้องตามสัญญาค้ำประกันเพียงอย่างเดียว เช่น ก. ประกอบธุรกิจให้เช่ารถยนต์ ข. เป็นผู้เช่าก็ต้องชำระค่าเช่า ซึ่งเป็นหนี้อย่างหนึ่ง หนี้ค่าเช่ารายนี้มี ค. เป็นผู้ค้ำประกัน หาก ข. ค้างชำระค่าเช่าเกิน 2 ปี สิทธิเรียกร้องของ ก. ในค่าเช่าก็ขาดอาชญากรรมตาม มาตรา 193/34 ซึ่งบัญญัติให้สิทธิเรียกร้องในค่าเช่าสังหาริมทรัพย์มีกำหนด 2 ปี ก. จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระโดยอ้างว่า ค. ต้องผูกพันด้วยสัญญาค้ำประกัน ซึ่งมีอายุความ 10 ปีไม่ได้

กรณีที่มาตรา 692 บัญญัติไว้โดยเฉพาะคือ กรณีอาชญากรรมสะดุคหยุดลงตามมาตรา 193/14 ซึ่งมีผลดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 193/15 คือ ไม่นับระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนเข้าในอาชญากรรมและให้เริมนับอาชญากรรมใหม่ตั้งแต่วลาอาชญากรรมสะดุคหยุดลง การที่ผลของอาชญากรรมสะดุคหยุดลงเป็นเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นโทษแก่ลูกหนี้ กล่าวคือ ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบมากกว่ากรณีไม่มีการสะดุคหยุดลง โทษเช่นนี้กฎหมายบัญญัติให้เป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันด้วยซึ่งหมายความว่า ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบมากกว่าเดิม เช่น ตามตัวอย่างข้างต้น เมื่อ ข. ค้างชำระค่าเช่าได้ 1 1/2 ปี ข.

ได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้อันทำให้อาชญากรรมเสื่อม 1 1/2 ปี ต้องทิ้งไป แล้วนับใหม่อีก 2 ปี นับแต่มีการทำหนังสือรับสภาพหนี้ จะเห็นได้ว่าหาก ข.ไม่ทำหนังสือรับสภาพหนี้อยุคความค่าเช่าก็นับต่ออีก 1 1/2 ปี ก็จะครบกำหนด หาก ก. เรียกร้องหลังจากนั้น ข.ต่อสู้ได้ว่าขาดอยุคความเสื่อมไม่ต้องชำระ ค. ผู้ค้ำประกันก็ไม่ต้องชำระด้วยแต่เมื่อกิจกรรมรับสภาพหนี้ทำให้ ก.ต้องรับผิดชอบอยุคความอีก 2 ปี รวมแล้วเป็น 3 1/2 ปี เช่นนี้ถือว่าเป็นโทษแก่ ก. ทำให้ ก. ผู้ค้ำประกันต้องรับผลร้ายนี้ด้วยคือต้องรับผิดชอบอยุคความเสื่อมใหม่ต่อไปอีก ทั้ง ๆ ที่ตนไม่ใช่ต้นเหตุ

3. การหลุดพ้นจากการรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน

แม้สัญญาค้ำประกันจะมีผลในลักษณะผูกมัดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบสัญญา แต่ก็ยังมีกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากการรับผิดชอบสัญญาดังนี้

มาตรา 697 "ถ้าเพราการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของเจ้าหนี้เองเป็นเหตุให้ผู้ค้ำประกันไม่อาจเข้ารับช่วงได้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในสิทธิ์ดี จำนำกีดี จำนำกีดี และบุรินสิทธิ์อันได้ให้ไว้แก่เจ้าหนี้แต่ก่อนหรือในขณะที่ทำสัญญาค้ำประกันเพื่อชำระหนี้นั้น ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากการรับผิดชอบเพียงเท่าที่ตนต้องเสียหายเพราการนั้น"

มาตรา 700 "ถ้าค้ำประกันหนี้อันจะต้องชำระ ณ เวลาใดก็ตามที่กำหนดแน่นอน และเจ้าหนี้ย่อนผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ไว้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากการรับผิดชอบไม่"

แต่ถ้าผู้ค้ำประกันได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลา ท่านว่าผู้ค้ำประกันหาหลุดพ้นจากการรับผิดชอบไม่"

มาตรา 701 "ผู้ค้ำประกันจะขอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่เมื่อถึงกำหนดชำระก็ได้"

ถ้าเจ้าหนี้ไม่ยอมรับชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันก็เป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิด"

1) กรณีตามมาตรา 697 โดยหลักกฎหมายในมาตรา 693 วรรค 2 บัญญัติให้ผู้ค้ำประกันที่ชำระหนี้แทนลูกหนี้เข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้เบื้องต้น 500,000 บาท จำนวน ได้ เช่น ก. เป็นหนี้ ข. 1 ล้านบาท ก. ได้นำที่ดินของตน 500,000 บาท จำนวน ประจำกันหนี้รายนี้ ต่อมา ค. เป็นผู้ค้ำประกันหนี้รายนี้ด้วย เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ข. เรียกให้ ก. ชำระหนี้ ก. ชำระหนี้ให้ ก. 1,000,000 บาท โดยไม่ใช้สิทธิตามมาตรา 690 ดังนี้ ค. ยื่นมีสิทธิเข้ารับช่วงสิทธิของ ข. เจ้าหนี้ในฐานะผู้รับจำนวนเงินและสามารถบังคับชำระหนี้โดยการบังคับจำนวนได้ แม้ตนไม่ใช้ผู้รับจำนวนก็ตาม กล่าวคือ ค. สามารถฟ้องศาลขอให้ขายทอดตลาดที่ดินของ ก. นำเงินมาชำระหนี้แก่ตนได้

เราใช้หลักในมาตรา 693 วรรค 2 มาทำความเข้าใจมาตรา 697 ได้ว่า ถ้าเจ้าหนี้ทำให้ผู้ค้ำประกันรับช่วงสิทธิไม่ได้ ผู้ค้ำประกันก็หลุดพ้นไม่ต้องชำระหนี้แต่มีรายละเอียดที่ต้องคำนึงเพิ่มเติมว่า สิทธิที่ผู้ค้ำประกันไม่สามารถรับช่วงได้นั้น ต้องเป็นสิทธิที่ได้ให้ไว้แก่เจ้าหนี้ก่อนหรือในขณะที่ทำสัญญาค้ำประกันเท่านั้น ตามท้องย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า หาก ข. เจ้าหนี้ปลดจำนวนให้แก่ที่ดินของ ก. และ ก. ได้จดทะเบียนการปลดจำนวนแล้ว ทำให้สัญญาจำนวนของรับช่วง สิทธิจำนวนก็จะรับตามไปด้วย แม้ ค. ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้แทนลูกหนี้ไป ก. ก็ไม่อาจรับช่วงสิทธิจำนวนนี้ได้ ก. สามารถยกกรณีขึ้นอ้างต่อเจ้าหนี้ว่า ตนหลุดพ้นจากความรับผิด 500,000 บาท เท่ากับที่ ก. ต้องเสียหายเพื่อการปลดจำนวนโดย ข. เจ้าหนี้ เพราะสิทธิจำนวนนี้ ก. ลูกหนี้ได้ให้ไว้แก่เจ้าหนี้ก่อนที่ ก. ทำสัญญาค้ำประกัน

2) กรณีตามมาตรา 700 การผ่อนเวลาตามมาตรา นี้มีความหมายว่ามีการกำหนดชำระหนี้ขึ้นใหม่ในลักษณะขยายเวลาออกไป เช่น เดิมกำหนดว่าหนี้ราย

นี้ต้องชำระในวันที่ ๑ มกราคมของปีหนึ่ง ต่อนำกำหนดชำระใหม่ว่าต้องชำระในวันที่ ๑ ธันวาคม ของปีนั้น ส่วนการที่เจ้าหนี้ยอมรับการผ่อนชำระของลูกหนี้หลักจากหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว หรือการที่เจ้าหนี้ไม่ติดตามทวงถามให้ลูกหนี้ชำระนี้หลังจากหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว หากใช้เป็นการผ่อนเวลาตามมาตรา ๗๐๐ ไม่

หากมีการผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้โดยผู้ค้ำประกันไม่ได้คงด้วย ผู้ค้ำประกันก็นำมาเป็นข้ออ้างได้ว่าตนหลุดพ้นจากความรับผิดไม่ต้องชำระหนี้

๓) กรณีตามมาตรา ๗๐๑ มาตรา ๖๘๖ ให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ที่จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัด คือเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว ลูกหนี้ไม่ชำระ ในมาตรา ๗๐๑ ให้สิทธิแก่ผู้ค้ำประกันบ้างว่า เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ ไม่ต้องรอให้ลูกหนี้ผิดนัด ผู้ค้ำประกันสามารถขอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ได้ ถ้าเจ้าหนี้ไม่ยอมรับชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันก็หลุดพ้นจากความรับผิด

4. ผลของสัญญาค้ำประกันหลังจากการชำระหนี้

เมื่อผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทนลูกหนี้ไปแล้ว อาจเกิดผลต่อผู้ค้ำประกันได้ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ต่อ ๆ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๖๙๓ "ผู้ค้ำประกันซึ่งได้ชำระหนี้แล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเพื่อคืนเงินกับคอกเบี้ยและเพื่อการที่ต้องสูญเสียหรือเสียหายไปอย่างใดๆเพราการค้ำประกันนั้น"

อนึ่งผู้ค้ำประกันย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้บรรตามนឹءหนี้ลูกหนี้ด้วย"

มาตรา ๖๙๔ "นอกจากข้อต่อสื้อซึ่งผู้ค้ำประกันมีต่อเจ้าหนี้นั้น ท่านว่าผู้ค้ำประกันยังอาจยกข้อต่อสื้อทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสื้อได้ด้วย"

มาตรา 695 "ผู้ค้ำประกันซึ่งลงทะเบียนไม่ยกข้อต่อสูญของลูกหนี้ขึ้นต่อสูญเจ้าหนี้นั้น ท่านว่าอยู่ในสิ่นสิทธิ์จะได้เบี้ยถอนแก่ลูกหนี้เพียงเท่าที่ไม่ยกขึ้นเป็นข้อต่อสูญ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้ว่ามีข้อต่อสูญเช่นนั้น และที่ไม่รู้นั้นมิได้เป็นพระความผิดของตนด้วย"

มาตรา 696 "ผู้ค้ำประกันไม่มีสิทธิจะได้เบี้ยถอนแก่ลูกหนี้ได้ถ้าว่าตนได้ชำระบนี้แทนไปโดยมิได้บอกรู้กันนี้ และลูกหนี้ยังมิรู้ความมาชำระบนี้ช้าอีก"

ในการพิจารณาว่านี้ ผู้ค้ำประกันก็ได้แต่เพียงจะฟ้องเจ้าหนี้เพื่อคืนภาระให้เท่านั้น"

1) **สิทธิไม่เบี้ย** กฎหมายได้บอกร่องสิทธิไม่เบี้ยของผู้ค้ำประกันไว้ในมาตรา 693 วรรคแรก ว่า เมื่อผู้ค้ำประกันไม่ใช่ลูกหนี้ที่ต้องชำระหนี้ แต่ได้ชำระบนี้แทนลูกหนี้ไปตามความผูกพันในสัญญา ผู้ค้ำประกันก็ควรมีสิทธิได้รับเงินใช้คืนจากลูกหนี้เพื่อต้นเงินกับดอกเบี้ยและเพื่อการที่ต้องสูญหายหรือเสียหายไปย่างใด ๆ เพราะการค้ำประกันนั้น

2) **การสิ้นสิทธิไม่เบี้ย** โดยหลักเดียวข้อต่อสูญของผู้ค้ำประกันนั้นเท่านั้นที่มีสิทธินำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตน แต่การที่ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้าผูกพันตนเพื่อชำระหนี้แทนลูกหนี้ เมื่อนักบัว ตนเป็นลูกหนี้เอง กฎหมายจึงให้สิทธิเพื่อเป็นพิเศษแก่ผู้ค้ำประกันตามมาตรา 694 ที่จะยกข้อต่อสูญของลูกหนี้ขึ้นต่อสูญเจ้าหนี้ได้ด้วย เช่น ก. เป็นหนี้ ข. 5,000 บาท ก. เป็นผู้ค้ำประกันหนี้รายหนึ้ ต่อมาก. ชำระหนี้ให้ ข. ไป 3,000 บาท ข. จะบังคับให้ ก. ชำระ 5,000 บาท ไม่ได้ เพราะ ก. สามารถยกข้อต่อสูญของ ก. ที่ว่าชำระไปแล้วบางส่วนมาเป็นข้อต่อสูญของตนว่าตนต้องชำระเพียง 2,000 บาท เท่านั้น ไม่จำต้องชำระเต็ม 5,000 บาท ตามสัญญาค้ำประกัน

หากผู้ค้ำประกันกลับลงทะเบียนไม่ยกข้อต่อสูญของลูกหนี้ขึ้นต่อสูญเจ้าหนี้ ผู้ค้ำประกันสิ้นสิทธิไม่เบี้ยเอาแก่ลูกหนี้เพียงเท่าที่ไม่ยกขึ้นเป็นข้อต่อสูญ ดังที่บัญญัติ

ไว้ในมาตรา 695 ตามตัวอย่างข้างต้น หาก ก.รู้อยู่แล้วว่า ก.ชำระไปแล้วบางส่วน แต่กลับชำระให้ บ.ไปเต็มตามจำนวน 5,000 บาท ก.ผู้ค้าประกันสินสิทธิ์ไม่เบี้ย 3,000 บาท เท่ากับที่ ก. ไม่ยกเป็นข้อต่อสู้ แต่ถ้า ก. พิสูจน์ได้ว่าตนไม่รู้ว่า ก. ชำระไปแล้วบางส่วน และการไม่รู้นั้นไม่ใช่ความผิดของตน เช่น ตาม ก. แล้ว ก. ไม่ตอบ กรณีอย่างนี้ ก. ไม่สินสิทธิ์ไม่เบี้ยในส่วน 3,000 บาทนั้น ก. มีสิทธิ์ไม่เบี้ยเต็มจำนวน

ในมาตรา 696 กฎหมาย ก็กำหนดให้ผู้ค้าประกันไม่มีสิทธิ์ไม่เบี้ยเช่นเดียวกัน แต่เป็นกรณีที่ตนชำระหนี้ไปโดยไม่บอกลูกหนี้ และลูกหนี้มาระหนี้รายนั้นซึ่งระบุไปแล้วซ้ำอีก หรือนัยหนึ่งหมายความว่า เมื่อผู้ค้าประกันชำระหนี้แทนลูกหนี้แล้วควรคิดค่าลูกหนี้เพื่อบอกกล่าวความนั้นให้ลูกหนี้ทราบเพื่อป้องกันการชำระหนี้ซ้ำ

แม้มาตรา 696 วรรคแรก จะบัญญัติให้ผู้ค้าประกันไม่เบี้ยไม่ได้ แต่ในวรรค 2 ยังบัญญัติให้โอกาสให้แก่ผู้ค้าประกันที่จะเรียกคืนเงินที่ตนได้ชำระแทนไปจากเจ้าหนี้ในฐานลักษณะใด เพื่อไม่ให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้รายเดียวกันสองครั้ง

3) การเข้ารับช่วงสิทธิ นอกจากผู้ค้าประกันมีสิทธิ์ไม่เบี้ยความมาตรา 693 วรรคแรกแล้ว ผู้ค้าประกันยังสามารถเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ได้ตามมาตรา 693 วรรค 2 เรื่องการรับช่วงสิทธิ์มีหลักทั่วไปบัญญัติรับรองไว้แล้วตั้งแต่มาตรา 226 ถึง 232 ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ค้าประกัน กฎหมาย ถือว่าผู้ค้าประกันคือ บุคคลผู้มีความผูกพันเพื่อผู้อื่น ในอันจะต้องใช้หนี้ตามมาตรา 229 (3) เมื่อชำระหนี้แทนลูกหนี้ไปแล้วก็เข้าแทนที่เจ้าหนี้โดยรับช่วงสิทธิ์ทั้งหลายของเจ้าหนี้ที่มิอยู่โดยมูลหนี้ รวมทั้งประกันแห่งหนึ่นนั้นได้ในนามตนเอง ขอให้ย้อนไปศึกษาคำอธิบายในมาตรา 697 ด้วย

5. ความระงับสิ่นไปแห่งการค้ำประกัน

กฎหมาย บัญญัติให้สัญญาค้ำประกันระงับไปได้ในมาตรฐาน ต่าง ๆ ต่อไปนี้ มาตรา 698 "อันผู้ค้ำประกันยื่นมหลดพ้นจากความรับผิดในขณะเมื่อหนีของลูกหนีระงับสิ่นไปไม่ว่าพระเหตุใด ๆ"

มาตรฐาน 699 "การค้ำประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราว ไม่มีจำกัดเวลา เป็นคุณแก่เจ้าหนีนั้น ท่านว่าผู้ค้ำประกันอาจเลิกเสียเพื่อคราวอันเป็นอนาคตได้ โดยบอกกล่าวความประสงค์นั้นแก่เจ้าหนี"

ในการนี้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิดในกิจการที่ลูกหนีกระทำการ ภายหลังคำนออกถ้วนนั้นได้ไปถึงเจ้าหนี"

1) กรณีตามมาตรา 698 ในเมื่อการค้ำประกันมีขึ้นเพื่อหนีรายได้รายหนึ่ง เมื่อหนีรายนั้นได้ระงับไป สัญญาค้ำประกันก็ต้องระงับไปด้วย ในเรื่องความระงับแห่งหนึ่งกฎหมาย ได้บัญญัติไว้ดังนี้ มาตรา 314 ถึง มาตรา 353 โดยจำแนกความ ระงับแห่งหนึ่งไว้ 5 ประการ คือ การชำระหนี้ การปลดหนี้ การหักถอนบัญชี การ แปลงหนี้ใหม่ และการที่หนี้เกลื่อนกลืนกัน หากมีประการใดประการหนึ่งเกิดขึ้น ย้อนทำให้หนีระงับ ผู้ค้ำประกันก็หลุดพ้นจากความรับผิดชอบ แต่มีข้อยกเว้นไว้ใน เรื่องการแปลงหนี้ใหม่โดยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ ไม่ทำให้สัญญาค้ำประกันระงับไป ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 349 วรรค 3 และมาตรา 305

2) กรณีตามมาตรา 699 สัญญาค้ำประกันที่ทำขึ้นเพื่อค้ำประกันหนึ่งที่เกิด จากกิจการเนื่องกันไปหลายคราว ไม่มีจำกัดเวลา ผู้ค้ำประกันสามารถถอนเลิกคู่

เจ้าหนี้ สำหรับหนี้ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการตราต่อไปได้ เมื่อบอกกล่าวไว้แล้วผู้ค้ำประกัน ก็ไม่ต้องรับผิดในกิจการที่ลูกหนี้กระทำการหลังที่ค้ำนบอกรับกล่าวไว้ถึงเจ้าหนี้แล้ว หรือนัยหนึ่งหมายความว่าผู้ค้ำประกันต้องการให้สัญญาค้ำประกันระหว่างสิ่นไปนั้นเอง เช่น ก.เจ้าทำงานกับบริษัท ฯ. ค.ค้ำประกันหนี้ที่อาจเกิดจากการกระทำของ ก. ที่ทำให้บริษัท ฯ. เสียหายในระหว่างการปฏิบัติงานโดยไม่จำกัดเวลาว่าเกี่ยวข้อง กี่เดือน กี่ปี เช่นนี้ ค. สามารถบอกเลิกการค้ำประกันของตนได้ต่อบริษัท ฯ. ว่า หลังจากคำนบอกรับกล่าวไว้ถึงบริษัท ฯ. แล้ว ค.ไม่รับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นตั้งแต่เวลาหนึ่น แต่ถ้าหากมีความเสียหายเกิดขึ้นก่อนการบอกเลิกสัญญาค้ำประกัน ค.ผู้ค้ำประกันยังคงต้องรับผิดตามสัญญา.

๘๘๘